

UMIZ

Éves beszámoló 2015

Dokumentumok (cikkek és fényképek) a www.umiz.at honlapon elérhetőek

I. Rendezvények

Irodalmi csoport:

- A magyarországi 1848-as márciusi forradalom 167. évfordulója alkalmából irodalmi estet szerveztünk Dr. Radics Èva előadásával és irodalmi csoportunk 11 aktív közreműködőjével.
- Herzl Theodor „A zsidó állam” című, magyar nyelvű, újrarendített művének első bemutatója. A könyv legutóbbi kiadása a múlt évszázad 40-es éveiben jelent meg és ma már nem szerezhető meg (az előszó a korábbi budapesti főrabbi, Schweitzer József egyik utolsó munkája).
- A magyarországi 1956. október 23-ai népfelkelés alkalmából irodalmi estet szerveztünk az Osztrák Könyvtárosok Szövetsége (BVÖ) „Ausztria olvas” akcióhétéhez kapcsolódva, Dr. Radics Èva előadásával és irodalmi csoportunk 10 aktív közreműködőjével. Idén a méltóságteljes megemlékezés a költészet és próza nyelvén történt.

Művészeti bizottság:

- Népművészeti kiállítás: „Wanderszékler”. A kiállított népművészeti tárgyak az észak-romániai Àrkos gyűjteményből származnak amelyek eddig 21 magyar nyelvi helyiségben voltak láthatóak.
- Albert Àron magyar művész egyéni kiállítása a „Két világ - művészet és irodalom” rendezvény keretén belül.
- „33 kép-33 gondolat” - 20. századi magyar képzőművészek csoportos kiállítása.

- „Nagyapáink harcai” című kiállítás megnyitója az „I. világháború régióinkbeli eseményeire való emlékezés” estjének keretein belül.
- Intézményünk művészeti gyűjteményéből összeállításra került egy 13 műből álló állandó kiállítás, amelyet művészek adományai, ajándékok és örökségek táplálnak.

Régészeti bizottság:

- A goberlingi bányásmúzeum programjában való részvétel az Osztrák Műemlékbizottság által rendezett az „Emlékezés napja” alkalmából, előadást tartott Dr.Osztovits Ottó bizottsági elnök.
- Részvétel a Rohoncon megrendezett kongresszuson amely „A Szent Márton- tradíció és történelmi összefüggés”-ét vizsgálta.

Óvodapedagógiai bizottság:

- Az „UMIZ 4 KIDS“ gyerekkönyv sorozatában 4 új könyv (magyar, német és burgenlandi horvát nyelven) került kiadásra és bemutatásra, amelyet Dowas Katalin írt és illusztrált (további részletek a publikációk alatt), több mint 100 fellépő gyerek részvételével akik 7 különböző óvodából és általános iskolából bel- és külföldről, valamint hozzávetőlegesen 300 vendég részvételével történt az alsóőri Többcélú Teremben. Az említett könyvek (20-24. rész) az előző években megjelent 19 kötet folytatását képezik. A gyerekkönyv sorozat részei több burgenlandi óvodában és Magyarország szomszédos megyéiben is megtalálhatók, összesen több mint 3300 példányt értékesítettünk.
- Gyerekkönyv-mozit tartottunk egy színes, többnyelvű farsangi délutánon a Felsőőri Városi Könyvtárban, valamint Bécsben az Ausztriai Magyar Pedagógusok Szövetségénél.
- Részt vettünk a 9. Élményvásáron a Felsőőri Vásárcsarnokban mint a „Szájízek nyelvei” projekt folytatása. A Horvát Kultúregyesület (HKD) közreműködésével további gyerekkönyv-mozikat tartottunk és saját értékesítő standdal voltunk jelen.

- Részt vettünk a vörösvári és a bad-tatzmannsdorfi adventi vásáron, továbbá a hagyományos pásztorjátékokon is Felsőőrön, ahol a gyerekkönyveinkkel saját értékesítő standunk volt.
- Megterveztük az „UMIZ 4 KIDS“ sorozatában a következő jubileumi rész kiadását, mely összefogja az eddig megjelent háromnyelvű gyerekkönyveket (a megjelenés időpontja 2016).
- Megterveztük az eddig megjelent művek hangoskönyv formátumú kiadását.

Helytörténeti Bizottság:

- A kétnyelvű helytörténeti „Alsóőri történetek és elbeszélések” című mű összeállítása, publikációja és bemutatása (további részletek a publikációk alatt). Válogatott hanganyagok leírásait és fordításait tartalmazza, amelyeket az 1961 és 1965 közötti ethnológiai kutatásainak keretén belül az egyetemi professzor Dr. Gaál Károly az alsóőri községében folytatott. A tartalom visszatükrözi az akkori lakosság színhagyomány útján terjedő beszédkulturáját.
- Helytörténeti archiv anyagok digitalizálása, nagyrészt a 19.-dik századból (mint kézzelírott szerződések, mezőgazdasági dokumentumok, adózási kivonatok és könyvek, telekkönyvi kivonatok, szerződések, úgynevezett „marhalevelek”, igazolások, tanúsítványok, érvénytelenítési nyilatkozatok, váltók, végzések, fizetési nyilatkozatok, községi tanúsítványok, átvételi igazolások, határozatok).
- Egy kézzel írott alsóőri feljegyzésekre alapuló, helytörténeti írás előkészítése. A sokkal több mint 100 oldalt átfogó minőségi anyag eredetét a múlt század 20-as éveire becsüljük (a megjelenés tervezett időpontja 2016).

Nyelvtudományi bizottság:

- „A nyelvföldrajztól a névföldrajzig -Határtalan névföldrajz” című nemzetközi konferencia megszervezése.
- „Az Őrvidéki háznevek és élettörténetek” című nemzetközi konferencia megszervezése „A magyar tudomány napja” alkalmából.
- Két konferenciaanyag kiadása (részletek a publikációk alatt).

Egyéb rendezvények:

- Megemlékezés a „Hősök napján”, a 4 évig tartó I. világháborúban elhunytakra a centenáriumi évforduló alkalmából, a Szent György Lovagrend Vas megyei prioritásának közreműködésével az alsóöri háborús emlékműnél.
- Az Igazgatótanácsi Közgyűlés összehívása a vezetőség újráválasztása miatt (az igazgatótanács elnökének tisztségét változatlanul a korábbi elnök tölti be).

UMIZ-Press Team:

- A tevékenységünk vizuális dokumentálása, rendezvényeinkről készített fotó-CD-k és videofelvételeket tartalmazó DVD-k elkészítése és eladása, segítségnyújtás más projekteknek grafikai munkájuk során.
- Az online oldalunk folyamatos dokumentációs és frissítési feladatai www.umiz.at (az egyesületre és a népcsoportra vonatkozó kétnyelvű híryanag).

II. Publikációk, Kiadványok

1. Háromnyelvű gyerekkönyv, 21-dik kötet „Marci, a vándormedve- Berti, der Wanderbär- Putujuci medvid Marko” (32 oldal, Din A4, spirálfűzésben)
2. Háromnyelvű gyerekkönyv, 22-dik kötet „Erzsi, az elefánt- Elfi, der Elefant- Slon Elfi” (28 oldal, Din A4, spirálfűzésben)
3. Háromnyelvű gyerekkönyv, 23-dik kötet „Az állatkertben- Im Zoo- U zooloskom vrtu” (28 oldal, Din A4, spirálfűzésben)
4. Háromnyelvű gyerekkönyv, 24-dik kötet „Vali kincse- Vallys Schatz- Valerijin kinc” (29 oldal, Din A4, spirálfűzésben)
5. Helytörténeti kiadvány: „Alsóöri népmesék és elbeszélések” (440 oldal, keménykötésben)
6. Nyelvtudományi bizottságunk konferencia anyaga Nr.4: „Nyelvek és nyelvi tájképek a magyar nyelvterület peremén” (236 oldal, puha fedelű kötésben)
7. Nyelvtudományi bizottságunk konferencia anyaga Nr.5: „A nyelvöldrajztól a névföldrajzig- Határtalan névföldrajz” (178 oldal, puha fedelű kötésben)

III. Részvétel konferenciákon és tanácskozásokon

- Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága: „Anyanyelvi konferenciá”-ján való részvétel Budapesten.
- Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete által szervezett „Élőnyelvi Konferenciá”-n való részvétel.
- MTA- Magyar Tudományosság Külföldön, Elnöki Bizottsági ülésén való részvétel.
- „A könyvtárak szerepe egy behálózott világban” témához kapcsolódó előadás tartása egy értekezés keretein belül Szentendrén.
- A IV. Nemzetközi nyelvi konferencián „NeMaMaT”-on való részvétel Debrecenben.
- A Magyar Könyvtárosok Egyesületének 47.-dik Vándorgyűlésén való részvétel Szolnokon.
- Elnökségi ülések a Pannon Interkulturális Fórum keretében, valamint a Szent György Lovagrend ausztriai nagypriorátusi ülésein.

IV. Projektvonatkozású tevékenységek

- Egy széles körben elvégzett kutatáshoz készült kérdőív előkészítése, lebonyolítása és statisztikai kiértékelése (SPSS) amely az intézményünk kulturális kínálatának és a intézményi környezetünk által kínált lehetőségeink összefüggéseit térképezte fel, a Veszprémi Pannon Egyetem együttműködésével.
- Nyelvtudományi bizottság: 2 hetes kutató- és terepmunka Alsóőrön, amely a gyűjtését, kiértékelését és a tudományos előkészítését szolgálta a régi ház- és beceneveknek az Őrvidéki régióban, melyet a Magyar Nyelvstratégiai Intézet munkatársai végeztek el.
- Nyelvtudományi bizottság: több hónapos kutató- és terepmunka Felsőőrön, amely a gyűjtését, kiértékelését és a tudományos előkészítését szolgálta a régi magyar ház- és beceneveknek Felsőőrön, melyet Gúthy Lászlóné Emma végezett el.
- Befejeztük Ady Endre magyar író német nyelvre lefordított műveinek a digitalizálását, Oswald Jenő hagyatékából (a kiadvány tervezett kiadása 2016-ra várható).
- A gyerekkönyv sorozatunk pedagógiai részének összegyűjtése, bevitele, lefordítása és tartalmi korrekciója a Többynnyelvű Óvodapedagógiai Bizottságunk pedagógus szaktanácsadóival.

V. Együtműködések

- Közreműködtünk a 47.-dik magyar hagyományörző örvidéki pásztorjátékokon, amely a „Felsőőri Katolikus Magyarok Körének” adventi eseménye.
- A helyi népcsoportegyesületek (színjátszókör, énekkar) rendezvényeinek megszervezésében nyújtott segítség (meghívó elkészítése, reklámozás).
- Az alsóőri énekkar fellépett a rendezvényeinken, továbbá utazócsoportokat közvetítettünk az alsóőri Falumúzeumhoz.
- A kölcsönös publikációk értékesítése céljából a hosszútávú együttműködés fenntartása és bővítése több intézménnyel (Agóra, BDMK Szombathely, Felsőlovői Kultúrház, HKD Felsőőr stb.).
- Bemutattuk a „Gyöngyi, a gyertya” című háromnyelvű gyerekkönyvünket a Felsőőri Városi Óvoda projektjével együtt „Sokratészt vidám (fel)olvasni”.

VI. Szakmai gyakorlatok

- Az Osztrák Munkaügyi Hivatallal (AMS) és a Továbbképzési Intézettel (BFI) létrejött megállapodás szerint összesen 3 fő dolgozott nálunk. A gyakornokok egyike egy számítógépes specialista volt, akinek a segítségével több régóta tervezett pl. Wikimedia megjelenést és DSPACE telepítést valósítottunk meg. A többiek digitalizáltak, fordítói feladatokat és adminisztratív irodai munkát végeztek.

VII. Tanácsadás tanulmányi-,diploma- és kutatómunkában

- A Burgenlandi Pedagógiai Főiskoláról Hideg-Gertui Melánia vette igénybe tanácsadásunkat egy tanulmányi kutatómunkájával kapcsolatban.
- Konzultáció: Németh Richárd magyar nyelvű diplomamunkája „A burgenlandi magyarnyelvű népcsoport, népnyelvi képzési lehetőségei” kapcsán.
- További kutatói tevékenységek: a Tokiói Egyetem japán professzora Dr.Oshima Hajime (a professzor 5. látogatása volt).

VIII. Egyéni és csoportos látogatók fogadása

- Számos magánszemélyt és csoportot fogadtunk (pl. Páparól a Rákóczi Egyesület 30 tagját, a rutén népcsoport delegációját, egy 50 fős csoportot Újlengyelből, amarkt allhau Általános Iskola 1.-2. és 3.-4. osztályosait, a budapesti XV. kerületi Kossuth Lajos Általános Iskola és Gimnázium 40 diákját, a BFI-ből érkező tanfolyami csoportokat, továbbá érdeklődőket a „Lebenswart” kerékpárútról stb.).

IX. Könyvtárosi tevékenységek

- Hagyományos könyvtárosi tevékenység.
- Részvétel a Magyar Nemzeti Könyvtár Könyvtári Intézete, könyvtárak közötti könyvcseriprogramján. Saját gyűjtemények kiegészítése valamint saját könyvtári feleslegek felkínálása.
- Bel-és külföldi könyvtárközi kölcsönzések intézése.
- Tudományos szakkönyvek (részben gyűjteményekből, részben antikváriumból) célzott beszerzése bizottságaink munkája számára (régészeti bizottság, nyelvtudományi bizottság részére, stb.).
- Könyvtári feleslegeink kiárusítása a kiállítások alkalmával.
- A meglévő készletünk bővítése miatt új magyar nyelvű hangoskönyvek beszerzése.

X. Elektronikus adatfeldolgozás

Hálózat karbantartása és fejlesztése:

- RAID rendszerünk kibővítése 2 további RAID-5 memória-tárhellyel (a merevlemezes tárhelyek egymástól függetlenítése).
- a tönkrement számítógép alkatrészek cseréje (elromlott ventilátor, sérült kábelek).
- LINUX szerver cluszterünk karbantartása.

Webhosting-szolgáltatás:

- Hosting tevékenység, emellett a saját internetes oldalaink továbbá a magyar kisebbségi és magyar nyelvű egyesületek oldalainak frissítése, fejlesztése és aktualizálása.

Honlapfejlesztés:

- Beállításra került Wikimedia oldalunk (digitális dokumentum-adatbank) <http://wiki.umiz.at/>
- Beállításra került egy DSPACE-szerver <http://dspace.umiz.at/> valamint ezen szerver mobil változatának platformja <http://mobile.dspace.umiz.at/> A DSPACE egy a Massachusetts-i Technológiai Intézet által fejlesztett, szabadon hozzáférhető, komplex szoftver, amely irányítja a dokumentációs szerveret. Olyan eszköztárat ad a kezünkbe amelyekkel a megszerkesztés, a tárolás és a további feldolgozás lehetővé válik.
- Beállításra került egy webtárhely, amely összefogja az internetes megjelenéseink hozzáférhetőségeit (www.umiz.at, www.isnyi.org, www.eduhu.net). Megtalálható: <http://www.3.umiz.at/stats>
- Egy dokumentum-adatbank előkészítése, amely tartalmazza az alsóőri és a felsőőri ház és beceneveket (online megjelenés 2016-tól).
- A digitális dokumentum-adatbankunk további bővítése - DDB (diplomamunkák, szakirányú munkák és Working Papers, Handouts, kiadványok, előadások, grafikák és rajzok, jogi dokumentumok, statisztikák, tanulást segítő anyagok, egyesületi érdekeltségű adatok, stb.) megtalálhatóak a <http://www3.umiz.at/de/index.php/datenbanken/ddb-dokumentendatenbank>
- Állandó felügyelete és frissítése a szociális-médiában szereplő oldalainknak (Facebook, Flickr, Twitter...) Facebook oldalunk követőinek száma 2015-ban 1187-ről 1372-ra nőtt, köszönhetően egy a gyerekkönyveinkhez kapcsolódó csoport létrehozásának.

XI. Örökségek és adományok átvétele

- Könyvadományok a Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtárból.
- Könyvadományok a magyarországi „Emberi Erőforrások Minisztériumá”-tól, a Magyar Nyelvstratégiai Intézettől valamint a szombathelyi „Szülőföld” Kiadótól.
- Átvettünk, egy nagyobb mennyiségű kézzelírt feljegyzést és dokumentációt az alsóöri magyar színjátszókör színházi előadásairól (nagyreszt a múlt évszázadi 50-estől 70-es évekig), az iskolaigazgató Farkas József hagyatékából (megjelenés: 2017.december).
- Intézetünk gyűjteménye kapott két XX.századi magyar képzőművészeti művet (az adományozó személye, kérésére titkos marad).
- Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága „Nyelvünk és kultúránk” című folyóiratának továbbítása érdekelődő népcsoporttagjainknak.

XII. Adminisztráció

- Reklámanyagok nyomtatása (szórólapok, reklámfüzetek, könyvjelzők, matricák, postai képeslapok, formatervezett borítékok, stb.).
- További dokumentumrendezők, dossziék, táskák megrendelése (ezek beszerzése 2016-tól támogatásfüggő).
- Tevékenységeink dokumentálására beszereztünk egy második videokamerát (széleslátószögű-„AktionCam”), amely egyidejűleg további képfelvételi pozíciót biztosít.
- Az „UMIZ 4 KIDS” gyermekkönyv sorozatunkra érvényes kiadói jogok folyamatos ellenőrzése és frissítése.

Megjegyzés: A tevékenységeink sokfélesége végett a teljesség igénye nélkül a könnyű átláthatóságot szem előtt tartva állítottuk össze ezen beszámolót.

UMIZ Ungarisches Medien- und Informationszentrum
Magyar Média- és Információs Központ
7501 Unterwart / Alsóőr 230
Tel: +43 3352 31 287 0
Fax: +43 3352 31 287 14
E-mail: office@umiz.at; umizmail@gmail.com
Homepage: www.umiz.at